

KINNITATUD

Siseministri 06.06.2023 käskkirjaga

nr 1-3/87

„Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi meetme 1.2 „Sotsiaalvaldkonnas kolmandate riikide kodanike, sh rahvusvahelise kaitse taotlejate ja kaitse saanute vastuvõtutingimuste tõhustamine“ toetuse andmise tingimused“

LISA 1

Seletuskiri

I Sissejuhatus

Käskkirja alusel antava toetusega suurendatakse nii siseturvalisuse kui sotsiaalvaldkonna suutlikkust. Toetuse andmise tingimuste käskkirja (edaspidi *TAT*) alusel toetatavad tegevused panustavad Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (edaspidi *AMIF*) poliitikaeesmärgi „aidata kaasa rändevoogude tõhusale haldamisele ning ühise varjupaigapoliitika ja ühise rändepoliitika rakendamisele, tugevdamisele ja arendamisele vastavalt asjaomasele liidu *acquis*’le ning järgides täielikult liidu ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest lepingutest, mille osalised nad on“ ning erieesmärgi nr 1 „tugevdada ja arendada kõiki Euroopa ühise varjupaigasüsteemi aspekte, sealhulgas selle välismõõdet“ täitmisesse.

TATi tegevuste elluviijaks on Sotsiaalkindlustusamet (edaspidi ka *SKA*). Tegevusi toetatakse perioodil 01.04.2023–30.06.2029. TAT eelarve on 2 360 000 eurot, sh AMIF toetus 75% (1 770 000 eurot), millele lisandub riiklik kaasfinantseering 25% (590 000 eurot).

TAT eelnõu väljatöötamiseks loodi siseministri käskkirjaga töörühm, kuhu kuulusid teenistujad Siseministeeriumi erinevatest struktuuriüksustest ning Sotsiaalministeeriumi (edaspidi ka *SoM*) ja Sotsiaalkindlustusameti esindajad. Eelnõu on koostanud Siseministeeriumi välisvahendite osakonna nõunik Kristi Lillemägi (tel 612 5147, kristi.lillemagi@siseministeerium.ee) koostöös asjaomaste partneritega. Käskkirja juriidilise ekspertiisi on teinud Siseministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Liisa Olesk (tel 612 5073, liisa.olesk@siseministeerium.ee).

TAT on seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses ning selle kohta on koostatud täpsem mõjuanalüüs käesoleva seletuskirja IV osas.

II Käskkirja sisu

AMIFi 2021–2027 vahendite kasutamise aluseks on 10. oktoobri 2022. a otsusega nr V(2022)7201 Euroopa Komisjoni poolt kinnitatud „Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi rakenduskava perioodiks 2021–2027“ (edaspidi *rakenduskava*), mis on koostatud arvestades AMIFi määruses toodud nõudeid.

Rakenduskava viiakse ellu „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse“ (edaspidi *ÜSS2021_2027*) § 1 lõike 1 punkti 1 alusel. *ÜSS2021_2027* § 48 kohaselt on SiM AMIFi korraldusasutuseks (edaspidi *KA*), rakendusasutuseks (edaspidi *RA*) ja rakendusüksuseks (edaspidi *RÜ*). Vastavalt *ÜSS2021_2027* § 10 lõikele 2 ja kooskõlas lõikega 4 võib SiM rakenduskavas ja *ÜSS2021_2027* § 47 lõike 1 alusel koostatud rahastamiskava eesmärkide ja tulemuste saavutamiseks koostada meetme rakendamiseks TATi ning määrata selle elluviija. TAT sisaldab eesmärkide ja tegevuste kirjeldust, eelarvet, tulemusi, toetatavate tegevuste sihtrühma, seost „Eesti 2035“ sihtide ja arengukavade eesmärkidega ning rakendamise tingimusi.

TAT sisaldab 14 punkti:

1. punkt „Reguleerimisala“;
2. punkt „Toetatavad projektid ja eesmärgid“;
3. punkt „Rügiabi“;
4. punkt „Tulemused ja näitajad“;
5. punkt „Projektide eelarved“;
6. punkt „Korraldusasutus, rakendusasutus, rakendusüksus“;
7. punkt „Kulude abikõlblikkus“;
8. punkt „Toetuse maksmise tingimused ja kord“;
9. punkt „Elluviija ja partneri õigused ja kohustused“;
10. punkt „Aruandlus“;
11. punkt „TAT muutmine“;
12. punkt „Finantskorrektsiooni tegemise alused ja kord“;
13. punkt „Vaiete lahendamine“;
14. punkt „Rakendussätted“.

Punkt 1 „Reguleerimisala ja seosed Eesti riigi eesmärkidega“

Punktis 1 sätestatakse meetme nimetus, TAT seosed riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“ sihtidega ja teiste vastavate strateegiliste dokumentidega. TAT on seotud AMIFI erieesmärgiga nr 1.

TAT vajalikkuse põhjendus

Eesti täidab AMIFI eesmärki, mille kohaselt on oluline tugevdada ja arendada Euroopa ühist varjupaigasüsteemi, sh toetada varjupaigasüsteeme taristu ja teenuste osutamise suutlikkuse osas. AMIFI toel tagatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtul ning kaitse saanute toetamisel majutuskohtades olulised tugiteenused, mis loovad valmisoleku toimetulekuks uues elukeskkonnas, muudetakse ligipääsetavaks RVK majutuskeskuse (edaspidi ka *keskus*) ruumid, et olla valmis pakkuma teenuseid ka erivajadusega inimestele, tõhustatakse valdkondlikke võimekusi, sh kaitse saanu liikumine kohaliku omavalituse teenustele, arendatakse tõlketeenuse pakkumist ning tagatakse valmisolek massiliseks sisserändeks.

Peamine riiklik strateegia, mis hõlmab rändega seonduvaid eesmärke, on „Siseturvalisuse arengukava 2020-2030“ (edaspidi *STAK*). STAK on töötatud välja tihedas koostöös kõigi asjaomaste partnerite ja sidusrühmadega. STAKis on võetud arvesse asjaomaseid Euroopa Liidu (edaspidi *EL*) poliitikavaldkondi ja eesmärke. STAKi kohaselt on Eesti rändepoliitika peamine eesmärk hõlbustada Eestisse sisenemist välismaalastele, kes pakuvad ühiskonnale suurt lisaväärtust ning kelle riigis viibimine on kooskõlas avalike huvide, EL õiguse ja põhivabadustega.

TAT toetab SoMi pädevusse kuuluvate erinevate poliitikavaldkondade eesmärkide saavutamist, mille keskmes on inimene, tema heaolu ja tervis. Ennekõike toetab TAT Heaolu arengukava 2023-2030 alaeesmärki 4: Eesti sotsiaalhoolekande korraldus toetab inimeste heaolu ja sotsiaalse turvatunde kasvu elluviimist. Eri ühiskonnagruppide ühiskonna- ja tööelus osalemise võimaluste parandamiseks ja võrdse kohtlemise tagamiseks tõhustatakse põhiõiguste kaitset ning mittediskrimineerimise põhimõtte järgimist.

Sotsiaalhoolekandes on abi korraldamine terviklik protsess, mis algab abi vajava inimese märkamisest ja abivajaduse hindamisest. Sotsiaalkaitstesüsteemi tugevdamisel peame silmas pidama ka uussisserändajatest kolmandate riikide kodanike toimetuleku ja võimalikult kiire kohanemise toetamist. Selleks on vaja parendada Eestisse tulnud inimeste juurdepääsu

sotsiaalkaitsele, kuid kohandada ka sotsiaalkaitse süsteemi sellistele muutustele reageerivaks. Rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtuvõimekuse raames lähtutakse põhimõttest, et kaitse taotlejate seas võib olla haavatavaid ning kõrgendatud abivajadusega isikuid.

TATi tegevuste üheks eesmärgiks on jõuda olukorrani, kus rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtul on teenus planeeritud viisil, et sotsiaal-, tervise- ja töövaldkonnas pakutakse inimesele eluteekonda ja vajadusi arvestavaid lõimitud teenuseid, mis toetavad tema kohanemist ja lõimumist Eesti keele ja kultuuriruumiga.

TAT tegevused loovad sünergia Ühtekuuluvuspoliitika strateegia rakenduskava poliitikaeesmärgiga nr 4 „Sotsiaalsem Eesti“ ja ELi erieesmärgiga d – parandada võrdset ja õigeaegset juurdepääsu kvaliteetsetele, kestlikele ja taskukohastele teenustele, sealhulgas teenustele, millega parandatakse eluaseme ja isikukeskse hoolduse, sealhulgas tervishoiu kättesaadavust; ajakohastada sotsiaalkaitse süsteemi, sealhulgas parandada juurdepääsu sotsiaalkaitsele, pöörates erilist tähelepanu lastele ja ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele; parandada tervishoiusüsteemide ja pikaajalise hoolduse teenuste kättesaadavust (sealhulgas puuetega inimeste jaoks), tõhusust ja vastupanuvõimet. Abivajadusega rahvusvahelise kaitse taotlejad ja saajad on ebasoodsas olukorras olevad sihtrühmad tulenevalt nende jaoks võimalikust uuest ja võõrast elukeskkonnast ning võimalikust traumast, mida on rändeteekonnal kogetud.

Eesti sotsiaalhoolekande korraldus toetab inimeste heaolu ja sotsiaalse turvatunde kasvu elluviimist. Eri ühiskonnagruppide ühiskonna- ja tööelus osalemise võimaluste parandamiseks ja võrdse kohtlemise tagamiseks tõhustatakse põhiõiguste kaitset ning mittediskrimineerimise põhimõtte järgimist. Ehkki sotsiaalteenuste pakkumine kohalikes omavalitsustes on Heaolu Arengukava 2016-2023 rakendamise perioodil kasvanud, on hoolekandelise abi kättesaadavus ja kvaliteet omavalitsuseti ebahühtlane.

Ka isikute abivajaduse hindamine ja abi osutamine ei vasta enam ühiskonna arengule. Eri valdkondade (sh haridus, tervis, sotsiaal- ja töövaldkond) ja haldustasandite (riik ja kohalik omavalitsus) vahel killustunud korraldus jätab osapoolte rollid ebaselgeks, mis toob kaasa asjaolu, et abi andmist ei koordineerita piisavalt tulemuslikult ning abi ei osutata terviklikult.

Abivajaduse hindamise ja abi osutamise dubleerimine eri valdkondades suurendab ressursikadu ja takistab kiirelt vajaliku abi saamist. Abivajaduse varajast märkamist raskendab aga tervikliku ülevaate puudumine ja ka vähene oskus kaasata kohalikke algatusi.

TAT on otseses haakuvuses Vabariigi Valitsuse strateegia "Eesti 2035" kolme strateegilise arenguvajadusega, mis puudutavad rahvastikku, ühiskonda ja võimalusi ning julgeolekut ja turvalisust. TATi planeeritavad tegevused toetavad sihtrühma iseseisvat toimetulekut ja kohanemist Eestis. Planeeritud tegevused tõstavad seotud asutuste valmisolekut kriisideks.

Punkt 2 „Toetatavad projektid ja eesmärgid“

TATi punktis 2 nimetatud tegevused on kooskõlas järgmiste AMIFI määruse II lisas toodud meetmete tegevustega: toetada liikmesriikide varjupaigasüsteemide suutlikkust teenuste tagamise osas.

Punkt 2 viitab ka ÜSS2021_2027 § 2 punkt 7 mõistes Riigikogu poolt riigi pikaajalises arengustrateegias kinnitatud strateegiliste sihtide ja aluspõhimõtete täitmisele. Euroopa

Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060¹ artiklis 9 on sätestatud horisontaalsed põhimõtted, millega tuleb tegevuste elluviimisel arvestada. Tegevuste elluviimisel austatakse põhiõiguseid, sealhulgas andmekaitse, sooline võrdõiguslikkus, mittediskrimineerimine, rahvusvaheline kaitse ning haavatavate isikute, sealhulgas laste ja puuetega isikute erivajadused. TAT koostamisel on arvestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonis sätestatuga.

Nimetatud põhimõtete hoidmist ja strateegia „Eesti 2035“ sihtide saavutamist soolist võrdõiguslikkust, võrdseid võimalusi ja ligipääsetavust toetaval moel mõeldakse järgmistele Eesti 2035 näitajatega: "Soolise võrdõiguslikkuse indeks", millesse panustatakse soolise võrdõiguslikkuse alase teadlikkuse tõstmise tegevustega; „Hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik“, millesse panustatakse võrdse kohtlemise alase teadlikkuse tõstmisega ja „Ligipääsetavuse näitaja“, millesse panustatakse erivajadusega inimestele ligipääsetavuse tagamisega füüsilisele keskkonnale, teenustele, infole ja kommunikatsioonile.

Euroopa Parlamendi (ELi) 2021. aasta määruses 2019/2088² on sätestatud jätkusuutliku investeerimise põhimõte. Selle kohaselt on investering jätkusuutlik vaid juhul, kui see „ei kahjusta oluliselt“ (edaspidi *DNSH*) ühtegi kõnealuses määruses sätestatud keskkonna- või sotsiaalset eesmärki. *DNSH* hindamiskriteeriumid tulenevad taksonoomiamääruse (EL) 2020/852³ artiklist 17. Sellele lisaks tuleb arvesse võtta ka ELi jätkusuutliku arenduse ja Pariisi kliimapakti eesmärgid. Projektide rakendamisel järgitakse asjakohaseid keskkonnanõudeid ja roheliste hangete põhimõtteid. Projekti elluviija või partner korraldab sündmusi keskkonnanõu likult.

TATi tegevused viiakse ellu riigiasutuste tavapärase tegevuse raames, mistõttu neil ei ole täiendavat olulist mõju järgmistele EL keskkonnanõudele:

- kliimamuutuste leevendamine;
- kliimamuutustega kohanemine;
- vee- ja mereressursside säästev kasutamine ja kaitse;
- ringmajandus;
- reostuse vältimine ja kontroll;
- bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemide kaitse ning taastamine.

Lähtuvalt Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määrusest nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*) § 41 lõike 1 punktist 7 kehtestatakse asjakohasel juhul nõuded, mille kohaselt ei tekitata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 artiklis 17 nimetatud olulist kahju ühelegi artiklis 9 sätestatud keskkonnanõudele. Siseministri 6. mai 2022. a käskkirja nr 1-3/37 alusel otsustati AMIFI rakenduskava keskkonnamõju strateegiline hindamine algatamata jätta, kuna jõuti järeldusele, et AMIFI rakenduskava ei sisalda keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju juhtimissüsteemi seaduse § 6 sätestatud olulise keskkonnamõjuga tegevusi. AMIFI rakenduskava tegevused ei

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2088, mis käsitleb jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamist finantsteenuste sektoris.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL), millega kehtestatakse kestlike investeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088.

tekita potentsiaalselt olulist kahju keskkonnamärgidele ning seega täiendavate nõuete kehtestamiseks puudub vajadus.

TATi raames viiakse ellu projekte, mille mõju ja ulatus on üleriigiline.

Punktides 2.1 – 2.5 kirjeldatakse tegevusi TAT eesmärkide ja tulemuste saavutamiseks. Iga projekti juures näidatakse projekti sisu ja eesmärk, tulemus, abikõlblikkuse periood, sihtrühm ning elluviija/partner. Abikõlblikkuse periood näitab, millal võib tegevustega alustada ning mis ajaks peavad olema tegevused lõpetatud. Abikõlblikud on kulud, mis on tekkinud projekti abikõlblikkuse perioodi jooksul. Projektidel puudub omafinantseerimise kohustus.

2.1. Tugiteenused rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate majutuskohtades

Projekti tegevused viiakse ellu perioodil 01.07.2023–30.06.2029 SKA poolt, kes kaasab projekti partnerina RVK majutuskeskuse teenuse osutaja AS Hoolekandeteenused (edaspidi *AS HKT*).

SKA ülesanne on vastavalt välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse (edaspidi VRKS) §32 tagada keskuse teenus Politsei- ja Päärivalveameti (edaspidi *PPA*) menetlustoimingute ajaks. Teenus seisneb ennekõike inimeste majutamises, toitlustuses või rahalise toetuse tagamises, inimeste informeerimises õigustest ning tervisekontrolli ja vajaduspõhise tervishoiuteenuse osutamises keskusel viibimise ajal. Tänapäevane praktika näitab, et keskusel viibitud aeg võib olla kahest nädalast kuni kahe või enama aastani.

Sotsiaalhoolekande seaduse (edaspidi *SHS*) §15 kohaselt on Eesti elanike puhul elukohajärgse KOV kohustus välja selgitada inimese abivajadus ja sellele vastav abi, lähtudes terviklikust lähenemisest. Omavalitsuses läbiviidava esmase hindamise eesmärk on tuvastada inimese üldine õigustatus ja vajadus sotsiaalhoolekandelist abimeetmete järele. Tervikliku lähenemise loomiseks kaitse taotlemise ajal ja selle saamisel isikule vajalike sotsiaal-, tervishoiu, tööturuteenuste tagamisel on oluline juba keskusel saabumisel korraldada inimese ja perekonna esmane abivajaduse hindamine ja tagada tuge vastavalt juhtumiplaan, mis hiljem KOV üksusesse kolimisel saab olla aluseks erinevate teenuste jätkusuutlikkuse tagamiseks ning tõhusamaks kohanemise toetamiseks.

Projekti raames tagatakse ka RVK taotlejatele ja kaitse saanutele suunatud psühholoogiline ja sotsiaalne abi, kohanemist toetavad tegevused, täiendav tõlketeenus, vabaaja tegevused, sh lastele ja noortele suunatud vaba-aja tegevused. Täiendavalt luuakse selleks projekti tegevuste kaudu vaba-aja/ toetavate tegevuste koordinaator töökoht, kelle ülesandeks on tööklubi, vaba-ajalise sisustavate tegevuse planeerimine ja läbiviimine.

Projekti tulemusena on majutuskohtades tagatud sihtrühma vajadustest lähtuvad tugiteenused, mis loovad valmisoleku toimetulekuks uues elukeskkonnas.

2.2. Vald kondlik võimekuste arendamine koolitustegevuse kaudu

Projekti tegevused viiakse ellu perioodil 01.01.2024–31.12.2027 SKA poolt.

Projekti eesmärk on RVK teemadega kokku puutuvate sotsiaalvaldkonna ametnike professionaalsuse ja teenuste kvaliteedi tõstmine pideva enesetäienduse abil. SKA poolt korraldatavatele koolitustele planeeritakse kaasata KOV esindajad, et tõsta teadlikkust uussisserändajate teemadel. Vajadusel kaalutakse ka piirkondlikke sihitatud lastekaitse- ja sotsiaaltöökorralduslikke koolituste korraldamist nende KOV üksuste lastekaitse või

sotsiaaltöö tegijatele, kus täna viibib keskmisest enam kolmandatest riikidest saabunud RVK või ajutise kaitse saajaid.

Professionaalsuse ja teenuste kvaliteedi tagamiseks ning arendamiseks võimaldatakse töötajatele pidev ja süsteemne enesetäiendus. Selleks luuakse RVK majutuskeskuse teenuse pakkuja töötajatele koolitusprogramm ning pakutakse seda lisaks ka võrgustiku liikmetele (SoMi ja SKA ametnikud ning KOV sotsiaal- ja lastekaitse töötajad ja ELVL-i KOV valdkonnapolitika koordineerijad jt).

2.3. Tõlketeenuse pakkumise arendamine

Projekti tegevused viiakse ellu perioodil 01.01.2024–30.06.2029 SKA poolt.

VRKS §73 kohaselt on rahvusvahelise kaitse saajal õigus kasutada riigipoolt hüvitatavat tõlketeenust kahe aasta jooksul pärast kaitse saamist. Täna on teenuse korraldust lahendatud pigem juhtumipõhiselt ning seetõttu ei ole ka tõlkekorraldusele süsteemset lähenemist, mistõttu võib ametiasutuste jms asjakohaste asutustega suhtlemine takerduda tõlgi leidmisesse. Antud probleemistik laieneb ka teistele haavatavatele kolmandate riikide kodanikele, kes vajavad tõlgi kaasatust, et kasutada kohanemist ja toimetulekut toetavaid avalikke teenuseid.

Projekti eesmärk on tagada kolmandate riikide kodanikele, sh rahvusvahelise kaitse taotlejatele ja saajatele ning nendega kokku puutuvatele sotsiaalvaldkonna võrgustiku liikmetele operatiivne tõlketeenuse kättesaadavus erinevates olukordades üle riigi. Projekti rakendamisel arvestatakse, et Eestis vähemlevinud keelegruppide puhul tuleb tõlke kaasata välisriikidest. Kogukonnas elavatele haavatavatele sihtgruppidele tagatakse projekti jooksul vajaduspõhiselt (SKA poolt etteantud maksimaalse mahu täitumiseni) tõlketeenuse kättesaadavus neile sotsiaal- ja tervishoiuteenuste korraldamisel.

Tõlketeenuse loomisel võetakse arvesse ka kuulmislangusega isikutele suhtlemiseks vajalik viipekeel tõlketeenuse tagamise vajadust. Selleks luuakse partnerite kaudu võimekus tagada mitte eesti keelsetele kurtidele võimalus suulise viipekeele- ja sünkroontõlke kättesaadavus läbi *releetõlke* (tõlgitakse nn vahekeele kaudu) eesti viipekeelde ja eesti keelde.

Katseprojekti tulemusena luuakse üle riigi toimiv kaugtõlke korraldusskeem. Tagatud on kaugtõlketeenus kolmandate riikide kodanikele, sh rahvusvahelise kaitse taotlejatele ja saajatele, ning tugi RVK majutuskeskusele tööturu, sotsiaal- ja tervishoiuteenuste korraldamisel. Eelpool nimetud isikute KOV-i kolimisel luuakse KOV üksustele keerulise mate juhtumite ja haruldaste ja eksootilistega juhtumitega tööks vajalik tõlketugi.

2.4. RVK majutuskeskuse töö tõhustamine, sh valmisolek massiliseks sisserändeks

Projekti tegevused viiakse ellu perioodil 01.07.2023–30.06.2029 SKA poolt kaasates IT arendustes partnerina Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse (edaspidi *TEHIK*).

Projekti eesmärk on tagada teenuste kestlikkus kasvanud rändesurve ja teenusvajaduse kaudu.

Kui varasemalt minimaalne kaitse saanute arv on võimaldanud personaalset lähenemist ning tuge keskuse teenuse osutamisel, sh kaitse saamisel keskusest väljasuundumise toetamisel, siis Ukraina sõjapõgenike massiline sisseränne tõi selgelt esile, et suuremate RVK taotlejate arvude korral on vajalik tagada infotehnoloogilised lahendused keskuse ülesande täitmisel ning sujuva ülemineku KOV teenustele. Seetõttu on oluline Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (edaspidi *STAR*) vastava võimekuse arendamine, et majutuskohas isikule viibimise ajal tagatud

tugiteenused, toetused jm oleks hiljem nähtavad ka selle KOVi sotsiaaltöötajale, kuhu isik asub elama pärast ajutisest majutuskohast või keskusest välja kolimist.

Projekti raames arendatakse STAR andmeregistrit ja luuakse seeläbi RVK majutuskeskuses taotlejate ja kaitse saajate majutuskohades igapäevase töö korraldamiseks vajalik infotehnoloogiline tugi. Täpsem arendustegevuse ulatus täpsustub 2024. aastaks ja ärianalüüsi koostamine algab 2025. aastal. Lisaks STAR arendustele on oluline tagada keskuse ja teiste seotud osapoolte võimekus andmebaasi kasutada nii tavaolukorras kui massilise sisserände korral.

Ukraina sõjapõgenike vastuvõtt näitas, et inimeste olmeküsimuste ja igapäevase toimetuleku toetamise on kaasatud väga erinevad osapooled nii erasektorist, vabatahtlastest kui ka üksikisikud. Vabatahtlike näol on tegemist olulise ressursiga, kes saab abistada SKA-d inimeste vastuvõtul massilise sisserände korral. Selle ressursi paremaks kasutamiseks pannakse tegevuse raames SKA poolt paika strateegilise kaasamise põhimõtted ja koostatakse vabatahtlike õppeprogramm, mille puhul arvestatakse ka soolise võrdõiglikkuse ja võrdse kohtlemise aluspõhimõtteid.

Projekti tulemusel on SKA-l võimekus süsteemselt kaasata massilise sisserände korral vabakonda ja vabatahtlikke ning kasutada infotehnoloogilisi lahendusi, et omada ülevaadet majutuskohades viibivatest isikutest ja nendega tehtavast tööst, mida on võimalik kasutada isiku KOVi kolimise järgselt ka KOV sotsiaal- või lastekaitsetöötajal.

2.5 Vastuvõtuks vajaliku infrastruktuuri ligipääsetavuse parendamine

Projekti viib perioodil 01.07.2023–31.12.2027 ellu SKA, kes kaasab projekti partnerina RVK majutuskeskuse teenuse osutaja (hetkel AS HKT).

4. mail 2021. a ÜRO-s toimunud Eesti kolmanda üldise inimõiguste perioodilise ülevaatus (Universal Periodic Review, UPR) käigus tehti Eestile soovitus (6.270)4 parandada rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate elamistingimusi.

Ligipääsetavuse osas on Eestile otse kohalduvad Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse nr 2021/1060 (ühissätete määrus) art. 9 Horisontaalsed põhimõtted ja ÜRO Puuetega Inimeste Konventsiooni artikkel 9 punkt 1. Siseriiklikult reguleerib nõudeid avaliku kasutusega hoonetele ehitusseadustiku § 11 lõike 4 alusel määrus 28 Puudega inimeste erivajadustest tulenevad nõuded ehitisele. Struktuurivahendite rakendamise 2021-2027 perioodil on kõikide Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest rahastatavate tegevuste kavandamisel, elluviimisel, seires ja hindamisel kohustuslik: järgida Euroopa Liidu põhiõiguste harta nõudeid, vältida diskrimineerimist (soo, vanuse, rahvuse, nahavärvuse, puude, seksuaalse sättumuse, veendumuse alusel) ning tagada puuetega inimestele juurdepääs.

Projekti eesmärk on parendada rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate keskuse elamistingimusi (uuendada inventari) ja parandada elu- ja ühisruumide ligipääsetavust.

Tulenevalt ruumide ja inventari kulumisest, on vajalik teostada keskuses renoveerimistööd ning uuendada inventari, et luua keskuses kaasaegsed sihtrühma vajadustele vastavad elamistingimused.

⁴ [ÜRO Puuetega Inimeste Õiguste Komitee kokkuvõtvad tähelepanekud Eesti esimese aruande kohta](#)

Punkt 3 „Riigiabi“

Punktis 3 sätestatakse, et TATi raames eraldatav toetus ei ole riigiabi.

TAT eesmärk on rahvusvahelise kaitse taotlejatele ja kaitse saanud isikutele tugiteenuste tagamine, keskuse majutuskohtade ruumide ligipääsetavaks muutmine, et olla valmis pakkuma teenuseid ka erivajadusega inimestele, valdkondlike võimekuste arendamine koolituste abil, tõlketeenuse arendamine ja pakkumine ning valmisoleku tagamine massiliseks sisserändeks, sh STAR andmeregistris RVK majutuskeskuses taotlejate ja kaitse saajate majutuskohtades igapäevase töö korraldamiseks vajalik infotehnoloogilise võimekuse arendamine. Riigiabi reguleerivad ELi õigusaktid ning riigisisest konkurentsiseaduse riigiabi peatükk 6. Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikele 1 on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikide vahelist kaubandust. Seega on esimeseks oluliseks komponendiks enne nelja riigiabi kriteeriumi hindamist teha selgeks, kas abi saaja on ettevõtja. Euroopa Kohtu praktikast tulenevalt tuleb riigiabi kontekstis lugeda ettevõtjaks kõiki üksusi, mis tegelevad järjekindlalt majandustegevusega; seda siiski vaid eeldusel, et isik pakub vastutasu eest mingit kaupa või teenust, mida vähemalt potentsiaalselt võiks turumajanduse tingimustes pakkuda ka konkurendid.

Toetatavad tegevused on seotud avaliku võimu teostamisega, toetust ei anta majandustegevuse toetamiseks ning punktis 2 nimetatud projektide elluviijad ja partnerid on asutused, kes saavad olla ainuvõimalikud tegevuste elluviijad. SKA põhimääruse alusel on alates 1. jaanuarist 2019. a SKA ülesandeks rahvusvahelise kaitse valdkonnas rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate vastuvõtu- ja kohanemist toetavate teenuste korraldamine.

Punktides 2.1 ja 2.5 toodud projektide puhul kaasatakse projekti partnerina AS HKT, kelle ülesandeks RVK majutuskeskuse teenuse pakkujana on tagada RVK taotlejatele majutus, toitlustus, keeleõpe, hädavajalik tõlketeenus, õigustest ja kohustustest teavitamine ning esmane tervisekontroll ja täiendavad hädavajalikud tervishoiuteenused. Punktis 2.4 (RVK majutuskeskuse töö tõhustamine, sh valmisolek massiliseks sisserändeks) toodud STAR andmeregistriga seotud IT arendused ja kasutaja toe süsteemi arendamise kaasatakse projekti partnerina TEHIK. TEHIK on SoMi hallatav riigiasutus, mis on info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kompetentsikeskus tervise-, sotsiaal- ja töövaldkonnas. Täna on TEHIK SoMile partneriks uute e-teenuste loomisel ning ka SKAle, kes on sotsiaalteenuste ja –toetuste andmeregistri vastutav töötleja. TEHIK on ka STAR volitatud töötleja. TEHIKul on oluline roll tagada kohalikele omavalitsustele mõeldud sotsiaalteenuste ja –toetuste andmeregistri töö ning teha koostööd tervishoiuteenuse osutajatega, kellele tuleb tagada andmevahetus tervise infosüsteemiga.

Kuigi kaudseteks abi saajateks võivad olla ka ettevõtjad, kellelt elluviijad teenuseid tellivad, on siinkohal oluline, et sellistel puhkudel on teenuseosutajad leidnud hankemenetlusega, mille tulemusena pakub abi saaja vastu teenust turuhinnaga ning ta ei saavuta sellega eelist. Seega ei ole tegemist riigiabiga.

Punkt 4 „Tulemused ja näitajad“

Punktis 4.1 ja 4.2 toodud tabelites on tegevuste kaupa esitatud väljund- ja tulemusnäitajad ning tulemusnäitajate sihttasemed aastateks 2024 ja 2029. Väljundnäitajate puhul näidatakse aastaks 2029 saavutatav sihttase. Samuti on esitatud näitajate sisu. Kõikide näitajate algtase on 0. Näitajad on seotud tegevuste elluviija poolt esitatud sisendi alusel. Sisendi aluseks on mh eelnevad tugiteenused, koolitused, taristu renoveerimine jm. Vaatamata sellele, et majanduslik keskkond on seoses COVID-19 puhangu ning sõjaga Ukrainas oluliselt muutunud, ei ole

Euroopa Komisjoni kinnitatud näitajaid võimalik rakenduskavas vähendada. Juhul, kui sihttasemed ei saavutata, peab elluviija seda põhjendama hilisemas aruandluses.

TAT panustab järgmistesse AMIFI määruses toodud ühistesse näitajatesse:

Väljundnäitajad:

- Toetatud osalejate arv, millest omakorda
 - nende osalejate arv, kes saavad muud liiki toetust, sealhulgas teavet ja abi kogu varjupaigamenetluse jooksul;
- Koolitustegevuses osalejate arv;
- Vastuvõtutaristus vastavalt liidu *acquis*'le loodud uute kohtade arv;
- Vastuvõtutaristus vastavalt liidu *acquis*'le renoveeritud kohtade arv.

Kui sama isik saab eri liiki toetust, tuleb teda projektis arvestada ainult üks kord, välja arvatud alaindikaatorite puhul, mille puhul saab sama isikut lugeda mitme alaindikaatori all. Kui isik lahkub ühest projektist ja alustab teises projektis, loetakse see uueks osalemiseks. Aruandluse puhul tuleb andmed jagada soo ja vanusevahemike järgi (<18, 18–60, >60).

Tulemusnäitajad:

- Nende osalejate arv, kes peavad koolitust oma töö jaoks kasulikuks;
- Nende osalejate arv, kes teatavad kolm kuud pärast koolituse läbimist, et nad kasutavad koolituse käigus omandatud oskusi ja pädevust.

Punkt 5 „Projektide eelarved“

Punktis 5 on toodud TATi punktides 2.1-2.5 nimetatud projektide kogueelarved ning AMIFI ja riikliku kaasfinantseeringu määr ning kaudsete kulude määr.

Punkt 6 „Korraldusasutus, rakendusasutus, rakendusüksus“

Punktis 6 on vastavalt ÜSS2021_2027 §-le 48 toodud, et TATi korraldusasutuse, rakendusasutuse ja rakendusüksuse ülesandeid täidab SiM.

Punkt 7 „Kulude abikõlblikkus“

Abikõlblike kulude, sh mitteabikõlblike kulude kindlaks määramisel tuleb lähtuda ühendmäärusest. Ühendmääruse § 1 lõige 2 lubab ühendmääruses sätestatud tingimusi jätta kohaldamata, kui see tuleneb Euroopa Liidu õigusaktidest ja ühendmääruses ei ole sätestatud teisiti.

TATis sätestatakse tegevuste abikõlblikud kulud. Kulu taha sulgudesse märgitud loetelu on näitlik. Elluviijal ja partneril on kohustus tõendada TATis nimetatud kulu vajalikkust ning seotust tegevusega, kui projekti kontrollijad seda nõuavad.

Tegevuste elluviimisega kaasnevad personalikulud, mis on abikõlblikud vastavalt ühendmääruse §-le 16. Projekti juhtimise ning tegevuste läbiviimisesse kaasatud ekspertide ja koolitajatega seotud personalikulu on otsene kulu. Selleks, et järgida projektide üldist valikukriteeriumi „projekti kuluefektiivsus“, on käskkirjas sätestatud, et projekti juhtimisega seotud kulu võib moodustada üldjuhul kuni 10% projekti eelarvest. Kui projekti heaks töötavad isikud täidavad asutuses ka teisi ülesandeid, peab projekti töö kohta täitma tööajatabelit või sätestama projekti heaks töötatud proportsiooni ametisse määramise käskkirjas või muus sellekohases dokumendis. Näiteks, kui projektijuhil on projektis lisaks ka koolituseksperdi ülesanded ja selle eest soovitakse töötasu, peab eraldi ülesanded ja osakaal palgast olema sätestatud ametisse nimetamise käskkirjas või muus dokumendis.

Vastavalt ühendmääruse § 17 punktile 8 on kaudsed kulud abikõlblikud ainult ühtse määra alusel. Ühtse määra rakendamisel ei tule tõendada ega esitada SiMile kaudsete kulude kuludokumente, kulude tasumist tõendavaid dokumente ega kulu aluseks olevaid arvestusmetoodikaid. Seetõttu ei kontrollita ka kaudsete kulude aluseks olevaid kulusid kohapealse kontrolli ega projektiauditi käigus. Samuti ei tule osalise tööajaga administreeriva personali üle pidada arvestust ega raamatupidamisarvestuses eristada ühtse määra alusel hüvitatud kaudseid kulusid. Kaudsed kulud moodustavad kuni 7% tegevuse otsesest kuludest. Täpne kaudne kulu iga tegevuse kohta on sätestatud TAT punktis 5 tabelis 5.1. Kaudsete kulude osakaal jääb samaks kogu tegevuse ajal. Kui kontrolli või auditi tulemusel kuulutatakse otsene kulu osaliselt või täielikult abikõlbmatuks, väheneb proportsionaalselt ka kaudne kulu. Kaudset kulu saab kasutada alles siis, kui otsene kulu on tehtud. E-toetuste keskkond lisab maksetaotluse esitamisel kaudse kulu kindlaksmääratud protsendi alusel automaatselt.

Punkt 7.5 sätestab soetatud seadmete ja süsteemide ning taristu minimaalse sihtotstarbelise kasutamise perioodi. Minimaalse sihtotstarbelise kasutusaja sätestamisel on aluseks böetud perioodil 2007–2013 Euroopa Pagulasfondile ning perioodil 2014–2020 Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondile kehtinud nõuded.

Vastavalt AMIFi määruse artikli 16 punktile 11 peab liikmesriik konsulteerima Euroopa Komisjoniga, kui projekte rakendatakse koos kolmanda riigiga või kolmandas riigis. Seetõttu tuleb kolmandates riikides toimuvatel koolitustel, seminaridel ja konverentsidel osalemine ning neisse õppeviisi korraldamine eelnevalt kooskõlastada SiMiga, kes omakorda kooskõlastab selle Euroopa Komisjoniga.

Punkt 8 „Toetuse maksmise tingimused ja kord“

Makse saamiseks esitatavate dokumentide kord on sätestatud ühendmääruse § 24 ning makse menetlemine kirjeldatud ühendmääruse § 25. Toetuse väljamaksmine toimub ühendmääruse § 27 lõike 1 punkti 1 alusel, v.a kaudsete kulude hüvitamine. See tähendab, et toetust makstakse tegelike kulude alusel, mis tähendab, et kulude maksmine toimub siis, kui töö tulemus on kätte saadud ja kulu on täies ulatuses makstud. Ettemakseid (sh sõlmitud lepingute raames ette nähtud ettemakseid) toetusest ei hüvitata. Kaudsed kulud hüvitatakse ühtse määra alusel.

Maksetaotlusi esitatakse vähemalt kord kuue kuu jooksul, kuid maksimaalselt üks kord kvartalis. Kuna riigiasutused saavad kulude tasumiseks enne toetuse saamist käibevahendeid riigieelarve seaduse alusel, on nende taastamiseks vaja võimalikult kiiresti esitada SiMile makseid, et abikõlblikud kulud saaks omakorda lisada Euroopa Komisjonile esitatavasse maksetaotlusse. Kui kuue kuu jooksul elluviija poolt makseid ei tehta, siis null-reaga maksetaotlust esitama ei pea.

Punkt 9 „Elluviija ja partneri õigused ja kohustused“

Lisaks TATis sätestatud kohalduvad elluviijale kõik ühendmääruse §-des 10–11 toetuse saajale sätestatud kohustused ning partnerile ühendmääruse §10 lõike 1 punktides 2-6, 8-10 ja 13-16 ning §-s 11 nimetatud kohustused. Muu hulgas tuleb erilist tähelepanu pöörata ühendmääruse §-s 11 toodud ostumenetluse põhimõtetele ja riigihangete seaduse järgimisele, sh tuleb järgida asutuse riigihangete korda. Avalikustamisel tuleb lähtuda ÜSS2021_2027 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrusest „Perioodi 2021-2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ ning kasutada määruse lisas 2 toodud logo jooniseid.

SiM sisestab projektid struktuuritoetuse registrisse. Selleks peab elluviija lisaks TATis sisalduvale informatsioonile esitama e-kirjaga 15 tööpäeva jooksul pärast TATi kinnitamist iga

projekti kohta projekti eelarve jagunemise aastate kaupa eelarveridade (alategevuste) vahel. Kui tegevuste elluviimise käigus tekib vajadus jaotist muuta, esitab elluviija SiMile partneriga kooskõlastatud taotluse. Et elluviija ja partner mõtleksid oma tegevused korralikult läbi ja oleks võimalikult väike halduskoormus, on projekti eelarvejaotust lubatud muuta maksimaalselt kaks korda aastas – 15. jaanuar ja/või 15. juuni). Punktis 9.3.2 on toodud olukorrad, mil ametlikku muudatust taotlema ei pea.

Kuna AMIFI toetus on osa riigieelarvest, peab SiM selle kasutamise planeerimiseks esitama riigieelarve strateegia protsessis kassapõhise maksete prognoosi. Maksete prognoosi koostamiseks peab projekti elluviija andma sisendi iga projekti aasta 15. jaanuariks ja 15. juuniks.

Punkt 10 „Aruandlus“

Punktis sätestatakse vahearuannete, lõpparuande ja teatud tingimustel järelaruande esitamise kohustus ja tähtajad ning aruannetes puuduste esinemise korral nende menetlemise kord. Projekti lõpparuandes tuleb lisaks vahearuanndes nõutavale infole esitada ka teave elluviidud tegevuste panusest „Eesti 2035“ näitajatesse, millega mõõdetakse punktis 2 kirjeldatud horisontaalsete põhimõtete edenemist.

Korrapäraselt esitatud aruanded aitavad jälgida TAT projektide edenemist ja tulemuste täitmist ning võimaldavad vajaduse korral tähelepanu juhtida vajakajäämistele, samuti teha tegevuste elluviimises õigeaegseid muudatusi.

Punkt 11 „TAT muutmine“

Punktis sätestatakse TATi muutmise kord. Muudatusvajadused peavad olema motiveeritud ja aitama kaasa TATi edukale elluviimisele. Sagedamini kui üks kord kuue kuu jooksul ei ole TAT muutmine mõistlik, arvestades muutmisprotsessi ajamahukust ning sellega kaasnevat halduskoormust. TAT-id peavad põhinema põhjalikel analüüsidel ja planeerimisel, et vältida sagedaste paranduste vajaduse. Samuti peavad vajalikud muudatused olema põhjendatud ja läbi kaalutud. SiMil on õigus TATi muuta, kui selgub, et see on vajalik TATi edukaks elluviimiseks või TATi elluviija ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata. Kui TATi rakendamisel tekib eelarveliste vahendite jääk, võib SiM vähendada TATi eelarvet tingimusel, et see ei takista TATi eesmärkide täitmist. Vastav säte on vajalik olukorras, kui on näha, et TATi projektide elluviimiseks kulub oluliselt vähem vahendeid, kui oli esialgu planeeritud.

Punkt 12 „Finantskorrektsiooni tegemise alused ja kord“

Punktis viidatakse finantskorrektsiooni otsuste ja tagasimaksete tegemise reeglistikule.

Punkt 13 „Vaiete lahendamine“

Punktis nimetatakse SiM otsuse või toimingu vaide menetleja.

Punkt 14 „Rakendussätted“

TAT jõustub tagasiulatuvalt alates 01.04.2023.

III Käskkirja vastavus Euroopa Liidu õigusaktidele

Käskkirja on vastavuses Euroopa Liidu õigusega. Käskkirja koostamisel on arvestatud järgmist Euroopa Liidu õigusaktidega:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1147.

IV TAT mõju

TAT avaldab positiivset mõju Eesti elanikkonna turvatundele. TAT raames elluviidavad projektid on kõik suunatud varjupaigasüsteemi tõhustamisele ning oluliste tugiteenuste tagamisele. TAT tegevuste kaudu parandatakse Eestisse tulnud inimeste, sõltumata nende staatusest, juurdepääsu sotsiaalkaitsele, kuid kohandatakse ka sotsiaalkaitse süsteemi sellistele muutustele reageerivaks.

Andmekaitsealane mõjuhindang

Haldusmenetluse käigus töötleb haldusorgan isikuandmeid oma ülesannete täitmiseks. Avalik ülesanne tekib ÜSS2021_2027 § 10 lõike 2 kohaselt RA juhi kinnitatud toetuse andmise tingimuste käskkirja alusel. Seetõttu kohalduvad kõik asjakohased muud avalikku õigust puudutavad sätted nimetatud asutustele. Nii vastutab iga protsessis osaleja andmetöötlamise nõuete eest vastavalt isikuandmete kaitset reguleerivatele õigusaktidele (isikuandmete kaitse üldmäärus, isikuandmete kaitse seadus ja valdkondlikud eriseadused). Samuti peab olema tagatud andmete kaitse ja turvalisus. Tegevuste puhul, mis panustavad näitajatesse „Toetatud osalejate arv“ ning „Koolitustegevuses osalejate arv“ kogub elluviija tegevuse raames osalejatelt järgmisi andmeid: eesnimi, perekonnanimi, isikukood (vm kood), e-posti aadress, sugu ja vanus. Andmeid kogub isik, kes konkreetset tegevust läbi viib. Andmeid kasutab elluviija selleks, et küsida osalejatelt tagasisidet ning esitada näitajate täitmise kohta info SiMile. Elluviija infosüsteemis säilitatakse osalemise tõestamiseks allkirjalehte, kus on isikukood (vm kood), eesnimi, perekonnanimi, sugu, vanus ja inimese allkiri.

V TAT kooskõla AMIFI üldiste valikukriteeriumitega

1. TATi mõju erieesmärgi saavutamisele
TATi seotus erieesmärgiga on kirjeldatud käskkirja punktis 2.
TATi panust erieesmärgi väljud- ja tulemusnäitajatesse on kirjeldatud käskkirja punktis 4.
2. TAT põhjendatus
TAT tegevused aitavad kaasa AMIFI 1. erieesmärgi saavutamisele. TATi eesmärgi ja vajalikkuse ning eesmärgi saavutamiseks tehtavate tegevuste kirjeldus on esitatud käskkirja eelnõu punktis 2 ning seletuskirja I ja II peatükis.
3. Kuluefektiivsus
Planeeritud eelarve kujunemist on kirjeldatud eelarve seletuskirja punktides 4 ja 7.
4. Elluviija ja partneri suutlikkus projekti ellu viia
TATi elluviija on SKA ning partnerid SA HKT ja TEHIK, kelle TATi eesmärkidega seotud põhiülesanded on toodud seletuskirja punktis 2. Nimetatud avalikke ülesandeid saavad täita vaid selleks pädevad asutused.
5. TATi mõju Eesti pikaajalise arengustrategia „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja sihtidega on selgitatud käskkirja eelnõu punktis 1.

TAT mõjutab:

Regionaalareng jah ei

TAT tegevused ei panusta otseselt regionaalarengusse. Küll aga suurendab TATi elluviimine kogu Eesti elanikkonna turvatunnet.

Keskkonnahoid ja kliima jah ei

Siseministri 6. mai 2022. a käskkirja alusel otsustati AMIFI rakenduskva keskkonnamõju strateegiline hindamine algatamata jätta, kuna jõuti järeldusele, et AMIFI rakenduskava ei sisalda keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 sätestatud olulise keskkonnamõjuga tegevusi.

Kuna tegevused on kooskõlas „Eesti 2035“ strateegiaga ja ei oma selget kokkupuudet kliima-ega keskkonnahoiu eesmärgiga, ei ole sellele näha ka olulist negatiivset mõju.

Infoühiskond jah ei

TATi projekti elluviimisel on mõju infoühiskonnale. Uute IT lahenduste loomine võimaldab korraldada rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate majutust üle-eestiliselt, sh suure rändesurve olukorras ning kaasates vajadusel vabakonna. Projekti tulemusel on SKA-l võimekus süsteemselt kaasata massilise sisserände korral vabakonda ja vabatahtlikke ning kasutada infotehnoloogilisi lahendusi, et omada ülevaadet majutuskohtades viibivatest isikutest ja nendega tehtavast tööst, mida on võimalik kasutada isiku KOV-i kolimise järgselt ka KOV sotsiaal- või lastekaitsetöötajal.

Riigivalitsemine jah ei

TAT toetab tõhusa ja tervikliku riigivalitsemise edendamise eesmärki. Projektide elluviija teks saavad TAT tegevuste spetsiifilisuse tõttu olla vaid riigiasutused.

Kas TAT-d viivad osaliselt või täielikult ellu sotsiaalpartnerid või vabatahtlased? jah ei

Kas TAT üheks eesmärgiks on naiste jätkusuutliku osaluse ja edu tagamine tööhõives?

jah ei

Kas TAT on suunatud riigi, piirkonna või kohaliku tasandi haldus- ja ametiasutustele või avalike teenuste osutamisele? jah ei

TAT tegevused on suunatud SKA, tema teenusepakkujate ja KOVide võimekuse suurendamisele.

Võrdsed võimalused

Projektide elluviimisel peetakse silmas soolise võrdõiglikkuse, võrdse kohtlemise ja ligipääsetavuse põhimõtteid. Toetatavatel tegevustel on positiivne mõju soolisele võrdõiglikkusele, võrdsele kohtlemisele ja ligipääsetavusele.

TAT ettevalmistamisel, rakendamisel ja seires arvestatakse soolõimega, koolitustel ja teenuste pakkumisel arvestatakse võrdse kohtlemise ja soolise võrdõiglikkuse teemadega.

Tegevuste planeerimisel ja elluviimisel lähtutakse inimõigustest ning IT-süsteemide kasutamine toimub kooskõlas ELi Põhiõiguste Hartaga, mistõttu tagatakse ka puudega inimeste võrdne kohtlemine. Tegevuste raames parendatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate keskuse elamistingimusi (sh uuendatakse inventari) ning elu- ja ühisruumide ligipääsetavust. Erivajadusega inimestele tagatakse ligipääs teenustele, tegevustele, koolitustele ja koolitusmaterjalidele.

VI TAT rakendamine

TATi rakendatakse tagasiulatuvalt alates 01.04.2023.

VII TAT kooskõlastamine

Eelnõu kooskõlastati eelnõude infosüsteemis (EIS). Rahandusministeerium, Sotsiaalministeerium ja Keskkonnaministeerium kooskõlastasid eelnõu märkusteta.

